

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A kormány programja.

Arad, április 16.

Bajos volna hamarjában akármely állam olyan kormányára utalni, melynek annyira világos, az adott viszonyok által indikált sőt a máj bevezetett tények folytatása gyanánt szükségkép követelt programja volna, mint épen a Bánffy miniszteriumnak. Ha nem is nyilatkoztak kormányra léptük alkalmával a parlamentben oly részletesen a terveik felől, mint a hogy tényleg tették, mégis mindenki, aki az aktualis politika fejleményeit csak némileg is figyelemmel kíséri, teljesen tisztában lehet a kabinet legközelebbi tervei, teendői iránt, mert hiszen mást és másképen nem is lehet, mint a hogyan tesz: a szó szoros értelmében kötött marsrutája van.

Midőn tehát egy bécsi újságban, a „Neues Wiener Tagblatt”-ban olvassuk, hogy budapesti levelezője meginterviewolta Bánffy Dezső báró miniszterelnököt a mostani helyzetről, s a kormánynak a legközelebbi időre vonatkozó terveiről: ismerve a magyar kormányelnök kendőzetlen őszinteségét előre is tudhattuk, mi lehet egészben és nagyjában e nyilatkozatok tartalma, föltéve, hogy a nevezett lap levelezője hiven reprodukálta azt.

De bárha e föltevésünket a miniszterelnök szavainak olvasása után elejétől végig igazolva látjuk, mégis épen a jelen időben, az új ülészek megnyitása előtt rendkívüli fontosságot nyer a kormány-program ezen ismételt autentikus részletezése, mert megnyugtatója országszerte a kedélyeket az iránt, hogy a miniszterium az ő terveiben nem ingadozik, nem kapkod, nem kísérletezik és nem ad fel semmit nem csak abból, amit elődei kivívtak, de abból sem, aminek további megvalósítását maguk elé tűzték.

A nevezett bécsi lap érdekes közleményéből újabb meggyőződést szerezhettünk arra nézve, hogy a kormány az anyakönyvvezetést és a polgári házasságot a kellő időben életbe fogja léptetni, hogy a hátralevő javaslatokat a képviselőházban még április hó folyamán újra tárgyalatni s májusra már ismét a főrendiház elé fogja terjeszteni, hol annak a lényegét nem érintő módosítások melletti elfogadását előbb vagy utóbb, de bizton reméli.

A miniszterelnök nyilatkozatából megértjük, hogy ő Kossuth Ferencz szereplését, melyet az ellenzék oly nagyra szeretne felújítani, elfogulatlan higgadsággal, a maga kellő értékeiben itéli meg, és épen nem fél attól, hogy harmincz-negyven hívének élén valami világrendítő akciót fog a kiegyezési alap kárára kifejteni. A pápai nunciussal nem paktált a magyar állam szubtrén jogainak rovására, hanem őszintén megmondta neki, hogy a

nemzetiségi főpapok kinevezésénél a Vatikán nem veszi vellőképen tekintetbe a magyar állami szempontokat. A közigazgatás államosításának kérdését pedig szemben a szélbal obstrukciójával és az Apponyi-Szapáry párttöredékek megbízhatlanságával, nem fogja a költségvetés tárgyalása előtt erőszakolni, és pedig ezt annyival kevésbé, mert a fuzió iránt eleitől fogva sem táplált valami vérmes reményeket.

Az érdekes és az adott viszonyok között annyira fontos nyilatkozatot következőkben ismertetjük:

A magyar miniszterelnök — írja nevezett bécsi lap szerkesztője — a budai miniszterelnöki palota egyik „büszke” termében fogadta. A fogadás, melyben Bánffy vendégeit részesíti, a lehető legmegnyerőbb. Nyoma sincsen ama sértő leereszkedésnek, mely sok magas állású egyén tulajdona. De nincs nyoma a nagyzásnak sem. Egyrészt, mint két legnehezebben kormányozható erdélyi megye főispánja, másrészt mint a legzabotlatlanabb parlamenti teetület elnöke, annyi kitünő tanujelét adta erélyének és jellemzőhárdóságának, hogy nincs szükség a látogatóval szemben bizonyos „airt” adni magának. Megfelelő nyíltsággal közli véleményét, mely csupán amaz állás miatt érdemel legnagyobb figyelmet, melyet Bánffy ezuttal elfogad.

A látogató első kérdése természetesen az volt, hogy mi a kormány terve a közelben jövőre nézve?

„Már többször nyilatkoztam erről, kellő nyíltsággal”, felelt a miniszterelnök. „Legfontosabb közelebbi feladatunk az, melyet az egyházpolitikai helyzet előir nekünk. Be kell fejeznünk, amit elődeink kezdtek. A főrendiházban megbukott, illetve megosonkitott javaslatokat újra tárgyalatjuk a husvétünneppek után a képviselőházban, azután újra átküldetjük a főrendiházhoz. Teszszük ezt minden késedelem nélkül, azért, hogy szándékaink őszinteségéhez és komolyságához a gyanunak még árnyéka se férhessen.

Miként fogunk a főrendiházban az esélyek alakulni? Nem vagyok jó, és előre nem akarok mondani semmit. Csak óhajthatom, hogy a főrendiház az országgyűlés két háza közti differenciák kiegyenlítésére segédkezet nyújtson. Magától értetődik, hogy most sem fogunk elzárkózni oly okos és méltányos módosítások elől, melyek a szabadelvűséget nem érintik és csupán a szerkezetre vonatkoznak s meg vagyunk győződve, hogy a főrendiház esetleges előékeny közeledését a képviselőház is méltányolni fogja. A földolog, hogy időt ne vesztegeessünk. Programunk ez: áprilisban a képviselőház, májusban a főrendiház foglalkozzék ismét a kérdéses javaslatokkal.

Azt kérdi, mi történik, ha a főrendiház ismét ellent fog állani? Reményilem, hogy most nem úgy tesz. Mert hogy most harmadszor is változatlanul oda kerülnek a javaslatok,

abból remélhetőleg azt a meggyőződést fogják meríteni, hogy ezen programpontról el nem térhetek, hogy a korona bizalmára támaszkodva, kérem kell a felsőházat, hogy a viszálynak vessen végett.

De a hátralevő javaslatok ismételt visszatartatása sem fogja a már törvénynyé vált reformok életbeléptetését meggátolhatni, sőt ha lehetne, még siettetné. Az állami anyakönyvekre az állami nyomda teljes erővel dolgozik, hogy a nyomtatványminták a legtkéletesebb és leggyorsabb módon elkészüljenek. Az egész ország be van már osztva anyakönyvíkerületekre és szeptember 1-én az új szervezett már az egész országban működni fog, meg vagyok győződve, hogy teljes megelégedésre és pontos megbízhatósággal. Valamivel több időt igényel a polgári házasság, de ennek életbeléptetésére is megtörtént minden előkészült.

Hogy mit akarunk tenni a nemzetiségi mozgalom ellen? Ez annyira összetűg most az egyházpolitikai mozgalommal, hogy az egyházpolitikai törvények végrehajtásával e tekintetben is megnyugvának kell helyet foglalni. Igazat szólva, sohasem csináltam abból titkot, hogy a nemzetiségi mozgalomra nézve külön akciózt nem tartok szükségesnek. Nem kicsinylem e mozgalmat, de azért nem olyan, hogy komoly aggodalmat kelthetne. Komoly államférfinak sohasem szabad a nemzetiségeket külön testületeknek tekinteni, melyek mint ilyenek, bármiféle jogokat igényelhetnek. Csak néprajzi tekintetben kívánhatják nyelvüknek az iskolában és templomban való tekintetbevételét. Már pedig a hitfelekezeteknek templomaikban és iskoláikban teljes önkormányzati joguk van sőt a községi és megyei adminisztrációban is bizonyos mértékben érvényesülhetnek. Különben elvem az, hogy a nemzetiségek iránti engedményeknél, a gyakorlati élet kívánalmai mellett, az egységes magyar állam életérdekeinek kell markáns határvonalul szolgálai.

Egyébiránt, ha a nemzetiségi mozgalom jelenleg nagyobb nehézségekkel jár mint máskor, az épen abban leli magyarozatát, hogy az egyházpolitikával összefüggésbe hozzák és mert némelyik egyháztól az egyházpolitikát arra használja föl, hogy a nemzetisége részére is nyerjen valamit, például a románok. Nagy részük görög-katholikus és Rómától függ. Magától értetődik, hogy a magyar állam az egyházi hierarchiában nem tűrhet oly egyéniségeket, a kik az állam ellen foglalnak állást és azért ő felségének kinevezésre nem is ajánl soha olyant, kinek magatartása hazafiság tekintetében kifogásolható. Ez irányban a magyar állam nem tehet engedményeket és nem is fog tenni soha s ezt Bécsben a pápai nunciussal előtt őszintén ki is nyilváníttam.

A közigazgatási reformra nézve oda nyilatkozott a miniszterelnök, hogy azt sokáig elodázni többé nem lehet, de az idő az általános választásokig oly rö-

vid — és a teendő oly sok — különösen a jövő évi költségvetést kell törvénynyé emelni, hogy addig nem remélhető a rendezés, különösen a függetlenségi párt miatt, mely már nyíltan és ünnepélyesen hirdette az obstrukciót és amiatt is, mert a nemzeti pártra sem lehet számítani, habár saját programja, mert ez a jelenlegi kormány minden akcióját megnehezíteni törekszik. Nem lehet a budgetet kockáztatni azért, hogy egy-két szakaszból álló törvényt keresztül hajtson a kormány a képviselőházban. — Nem marad tehát egyéb hátra, mint a megyei tisztviselők választását az előbbeni törvények értelmében ismét hat évre elrendelni.

Kérdezi, mit tartok Kossuth Ferencz chance-airol? Először is nem tartom annak az embernek, a ki a szélső baloldal keretében nagyobb tevékenységet tudna kifejteni. Azt már megmutatta, hogy a szétmálást a pártban megakadályozni képes nem volt. A közjogi negáció nem tartja többé össze azokat a különféle elemeket, melyekből a párt össze van alkotva, a mióta a szabadelvűek erkölcsileg kényszerítve voltak a kormányt támogatni s mióta a nem szabadelvű része a pártnak s szintén az átkos 67-es alapon álló Apponyit önként támogatja. Különösen Kossuth Ferencznek u. n. nyugateurópai személyisége, a függetlenségi párt modorával épen oly kevésbé fog állandóan kibékülni, valamint eszméi a párt egy részének Rákóczy-aspirációival össze nem egyeztetethetők.

A fuzióról való nézeteim ismeretesek. Mindig kételkedtem benne, hogy Apponyi hozzánk fog csatlakozni. Sokkal inkább le van kötve ama kérdésekben, melyek a kiegyezést és a hadsereget illetik, semhogy fuzionálhatna, mindön mi ezen dolgokat megingatni nem engedjük. Apponyi tehát aspirációi rovására a fuzióba nem mehet. Sajnálni lehet azonban, hogy azok, akik nincsenek annyira megkötve mint ő, a közigazgatási reform nagy földadataival szemben is — melyekben pedig egyetértünk — az együttműködést lehetetlenné teszik, melyet pedig úgy reájuk, mint reánk nézve hazafias kötelességnek tartok.

BELFÖLD.

— Mentelmi bejelentések. A nemrég lefolyt nyitrai képviselőválasztás alkalmával a helyszínén megjelent országgyűlési képviselők közül ötön, mint tudva van, a ház nyílt ülésén állítólag a mentelmi jogba ütköző cselekvényeket jelentettek be. A házszabályok értelmében ezeket a bejelentéseket vita nélkül át kellett tenni a mentelmi bizottsághoz, amely, mint haljuk, még e hó vége előtt összeül, hogy a szóban forgó ügyre nézve véleményes jelentést terjeszzen a ház elé. Értesülésünk szerint a bizottság megállapodása előreláthatólag az lesz, hogy a kérdéses esetben nem forog fön a képviselői mentelmi jog megsértése, mert a bejelentők által fölpanaszolt dolgok nem huzhatók okozatos összefüggésbe az ő képviselői állásukkal, hanem oly minőségben való szereplésükre vonatkoznak, a melynek az ő képviselői megbízatásukhoz semmi köze sem volt.

Néppárti ájtatosság.

— Saját tudósítónktól.

Nyitrai tudósítónk csodálatos képet fest a nyitrai nagyheti ájtatosságról. A kereszténység fenséges ünnepét, lelkiismeretlen ünneprontók zavarták meg s a templomok tornyára, a kereszt helyébe újra kitűzték a korteszászlót.

A míg a kerek világon mindenfelé a Megváltó halálát és dicső feltámadását hirdetik a hívőknek, addig a nyitrai püspökség területén fontosabbnak tartják Zichy János gróf bukásáról és április 24-én történendő feltámadásáról prédikálni.

És ez „elvi“ küzdelem mellett, nem tartják fölölegesnek a kézzelfogható kapacitást sem, mi az intézőkre vall.

Az ily választási hecozet nem lehet eltűrni; nem erőszakos, de erőlyes módon kell ez ellen föllépni.

A nyitrai választó-kerületben, a kerületbeli papság ugyancsak igyekezett a lefolyt husvétünnepet a néppárti jelölt érdekében kihasználni. Míg a szabadelvű párt, a nagyheti ájtatosságra való tekintettel beszüntette néhány napra a korteskedést, addig a magát katolikus néppártnak nevező papi korteshad a leghihetetlenebb módon vette igénybe az ünnepet s előzőleg a nagyhetet is a korteskedésre.

Igy például Nyitrán, a kortes-papok, nagypénteken hordatták fel a püspöki várba a néppárti jelölt ujszászlóit.

A lapasi plébános, a szombati föltámadási körmeneten a szabadelvű párti híveket eltiltotta a baldachin és husvétü gyertyák szokásos vitelétől.

A testvériség érzete különben, a néppárti korteshadban bomladozni kezd.

Erre mutat az a tény is, hogy az egyik vezérkortes, aki eddig néppárti pénzt is kezelt, már nem kezel pártpénzt, míg egy másik főkortesnek, Kraosunyi tisztartónak működési körét jelentékenyen megszorították.

Tények bizonyítják, hogy a nyitrai püspök is korteskedik. Így például a czabaji püspöki erdősz, a néppárti választóknak egyenként két szekérröszét ad a püspöki erdőből, püspöki utalványra. Ugyanigy jár el a darácsi püspöki erdősz.

Drexler, lakácsi püspöki tisztartó pedig vetőmagot, pénzt, kalácsot és liköröket osztogat püspöki számlára.

Szombathelytől Rómáig.

— Távirati tudósítások a földrengésekről.

Tegnap éjszaka megmozdult a föld fél Európa lábai alatt. Négy országban futott végig a hatalmas hullámlökés s a városok egész serege megérezte az óriási földindulást, mely Magyarországon szerencsére semmi kárt nem okozott, mindössze Szombathelyen érezték meg kisé, hol 11 óra 15 perczkor egy lökést érezték. Azonban ez is oly erős volt, hogy a butorokat megingatta, a falakról a képek leestek és sokan az emberek közül, mintha szédülnének, tántorogni kezdtek. Az épületekben kár nem esett.

Annál jobban megéreztek a földindulást Ausztriában, melynek egyes városaiban, így különösen Laibachban iszonyu pusztítást vitt véghez. Itt emberélet is esett áldozatul; a sebesültek száma roppant nagy s alig van ház, mely megnerongálódott volna.

Horvátországot sem igen kímélte a földindulás, sőt Olaszország egyes városaiban is jelentékeny károkat okozott.

A földrengés a déli és keleti Alpokon s a Karst közepén húzódott végig s Laibach környékén volt legintenzívebb. Innen Tiroltól az Etsch völgyéig (Trient, Botzen, Meran) terjedt s végigfutott a lombardiai síkságon le egészen Flórenczig s a tyrrheni tengerig. Majd végighullámozott az iztriai félszigeten s részben a szigeteken is, mint Lussin, délkeleti irányban a horvát tengerparton Boszniaig, északi irányban Horvátországon és Magyarországon egy részén is. Zágráb környékén, ezen a föld-

rengéseiről híres területen, most is igen intenzív volt a lökés.

A földrengés Ausztriában.

Grac, április 15.

Itt a földrengés éjjel 11 óra 5 perczkor volt érezhető és körülbelül 15—20 másodperczig tartott. A földrengés, mely északról délkeleti irányba haladt, kárt nem okozott.

Stein, (Krajna), április 15.

Ma éjjel 11 óra 15 perczkor délről északi irányban haladó földrengés volt, mely 26 másodperczig tartott. Azóta 25 lökés volt érezhető. Számos kémény beomlott. Rodika községben több ház beomlott és ez alkalommal 3 gyermek életét vesztette, azoknak szülei pedig megsebesültek. Mamstingban beomlott a főoltár.

Czilli, április 15.

Ma éjjel itt, továbbá Trifaiban, Steinbrückben, Tufferben, Sassenfeldben, Strassbergben és St. Georgenben erős földrengés volt érezhető. Az első lökés 11 óra 16 perczkor volt, 16 másodperczig tartott és délkeletről északnyugati irányban haladt. Erre gyengébb lökések következtek, az utolsó reggeli 7 órakor volt. Czilliben számos kémény beomlott, a házak falai megrepedtek. A helyörség elhagyta a veszélyeztetett kaszárnyákat és a szabadban táborozott. A város lakosságának egy része szintén a szabadban tanyázott.

Krainburg, április 15.

Ma éjjel 11 óra 17 perczkor rendkívüli heves földrengés volt Krainburgban. Az első lökés 20 másodperczig tartott. Reggeli 4 óráig folytonosan ismétlődött a földrengés. Összesen 16 lökés volt érezhető. A lakosság megrémült menekült a házakból és az éjnt a szabadban tanyázott. Számos épület, nagyobb részt jelentéktelenül megrongálódott.

Laibach, április 15.

Rettenetes földrengés volt ma éjszaka Laibachban. Egy ház se maradt töle sértetlen, több személy pedig áldozatul esett a kasztrófának, sokan megsebesültek.

Tegnap esti fél 12-től ma reggel 8-ig 31 lökést számláltak. A Bahnhof-Strassen és a Petergasseban házak omlottak össze. A templomok is megsérültek. Két ember megölték az összeomló romok.

Az egész város szabadban időzik. A pusztulás óriási, a lakosság legnagyobb félelemben várja a következőket. Az utcákat katonaság zárja el a forgalomtól, mert újabb katasztrófától tartanak.

A tüzer-kaszárnya romba dült, a muzeum legértékesebb tárgyai áldozatul estek a földrengésnek, az új színház és a Mária templom részben összeomlott. A kelet felé fekvő épületeken az összes órák az első lökésnél fél 12-kor megállottak. A lakosság nagy része a szomszédos erdőbe menekült.

Már az első lökésnél a kémények összedültek, számos arra menő sebesít meg, egy őrmestert pedig agyonszúrtak. 7 óráig huszonhárom kisebb-nagyobb lökés következett, minden rengés után a romba dült házak borzalmas recsegése hallatszott.

A házak lakói félig felöltözve sietnek az utcára és csoportonként gyűlnek össze, iszonyu pánikban töltve az éjszakát. Sokan kocsikban töltötték az éjszakát, még a beteget is szabad ég alá helyezték el. — Egy szobase maradt ment a pusztulástól, a padmaly törmeléke az alvókra esett, feliasztva őket álmukból és menekülésre kényszerítve mindenkit. Az edényeket, lámpákat a szobák közepére lökte a földrengés, csaknem minden ház falán repedések támadtak. A templomok ferdén állanak és egy újabb lökés esetén romba dülnek. Számos palota, közte az Auersperg hercege és a vár, annyira megsérültek, hogy haladék nélkül le kell őket bontani.

A reggeli órákban elszállították a törmelék egy részét és elzárták az utcákat. 12 órakor csak kevesen tértek vissza házaikba, mert újabb katasztrófától félnek.

Egy a 11 óra 51 perczkor érkező futárvonattal Laibachból érkezett bécsi író a következőket beszélt a földrengésről:

Pár kilométerrel Laibach előtt éreztük, hogy a vonat kissé lassabban robog a szokottnál. Majd elkezdett a vonat úgy ingadozni és hajladozni, hogy akik ébren voltak, azt hitték, hogy a vonat kisiklott s most egy folyó hullámai ragadják magukkal.

Mikor a vonat megállott, mindenki az ajtóhoz rohant, hogy megtudja: mi történt? Földrengésre senki sem gondolt. A vonat vezetője nem is adott jelet a megállásra, de a vonat mégis megállott. A sineken azonban semmiféle sérülés nem látszott.

Nagy volt a pánik, mert senki se tudta mi a baj, míg végre az egyik vasuti tiszt jelentette, hogy a másik sín pár teljesen használhatatlenné vált s hogy a pusztítást földrengés okozta. Minthogy a nyitlt pályán nem állhattunk meg, lassan berobogtunk Laibachba.

Itt megtudtuk, hogy az összes házak többé-kevésbé megrongálódtak, sőt van sok olyan is, amely összedüléssel fenyeget. A kaszárnya, melynek legénysége, hasonlóan a lakossághoz, könnyű öltözetben az utcára rohant, valamint a vasuti tisztviselő háza, borzasztó állapotban van. A 27-ik gyalogezred egyik altisztjét a lazuhanó kövek agyonütötték.

Trieszt, április 15.

A múlt éjszaka itt oly erős hullámszerű földrengés volt, amilyenre emberemlékezet óta nem volt eset. A földrengés 11 óra 15 perczkor kezdődött, éppen akkor, mikor a városi színházban az előadásokat be akarták fejezni és közel tíz másodperczig tartott. A színház csillárán az üvegprizmák egyszerre csak csörömpölni kezdtek. A közönség kimondhatatlan rémület vett erőt. Mindenki a kijárat felé rohant, ahol borzasztó tolongás volt. A tolongókat Andó színész, az egyetlen ember, ki a színházban meg nem rémült, harsány kiáltással szólította fel, hogy maradjon a színházban, hiszen nincs semmi baj. — Szavára azonban csak kevesen hajtottak. Ezek visszatértek a helyeikre és végighallgatták az előadást.

Az utcákon borzasztó lármá volt, melyből ki-kihallatszott a nők sikoltozása.

Az utcákon több ló megvadult és elragadta a kocsit. A megvadult lovak végig rohantak az utcákon s mindenkit elgázoltak, ki idejekorán félre nem ugrott előlük. A lakosság nagy félelemmel várta a reggelt. A félelmet nagyban növelte az a körülmény, hogy a város összes órái éjjeli 11 óra 15 perczkor megálltak és senki sem tudta, hogy hány óra van.

Tizenkét óra két perczkor újabb lökés jött és 12 óra 52 perczkor egy másik. Mind a kettő csak rövid ideig tartott és meglehetősen gyenge volt, 4 óra 15 perczkor és 6 óra 57 perczkor megismétlődött a földrengés, most már kissé erősebben.

A lakosság leginkább a városház-terre gyűlt össze. Innen és a külvárosokból számosan San-Andreába mentek, ahol a hatóság intézkedett, hogy az összes nyilvános kerteket nyissák fel a közönség számára. A nép megrohanta a gyógyszerárakat és erősítő italokat kért. A főtéren kocsikba csináltak ágyakat a gyermekeknek.

Abbazia, ápr. 15.

Az itt időző vendégeknél borzasztó éjszakájuk volt. Éjjel 11 óra 18 perczkor erős földrengést érezték; a szállók lakói rémülve rohantak ki szobájukból s az egész éjjelt részint a szabad ég alatt, részint a Quarneró-kávéházban töltötték. A földrengés az összes házakat megrongálta s a butorokat összeszórta. Negyed óra múlva újabb lökés következett be, aztán nyugalom volt reggel fél ötig; ekkor rövid időközökben két újabb lökést érezték. A földrengés nem volt nagyon erős. Az első lökésnél a tenger nagyon zuhogott.

Magyarországon.

Fiume, ápr. 15.

Vasárnap este a fumei közönség színe-java a színházba sereglett. Az opera-társaság Runy Blasz-énekelt nagy sikerrel. A negyedik fülvönés legszebb része, a nagy

szerelmi kettős kezdődött, a mikor egyszerre, mint egy ember, ugrott föl helyéből az egész közönség. Megmozdult a föld. A színház földszintje úgy kezdett ide-oda inogni, mint a himbálódó böleső. Az egész néző sereg tódult a kijáratok felé, rémült sikoltások hallatszottak, némelyek tüzet kiáltottak, a legtöbb ember azonban a páni félelemtől tisztába sem jöhetett azzal, hogy tulajdonképp mi történt. Csak tódultak kifelé, jajveszékelve, egymást gázolva, tiporva. Mire a rémület lecsillapodott, üres volt a színház. Mindössze három péholyban és a földszint egy sarkában maradt nyugodtan a közönség, ezek nem vesztették el a fejüket. Nem is volt ok kétségbeesésre, mert — hála a színház szilárd falainak — semmi nagyobb szerencsétlenséget nem okozott a földrengés. A rettenetes tolongásnak azonban maradt a földön több súlyosabb vagy könnyebb sebesültje, kiket az utánuk rohanók letiportak. A színházi ijedelem után sem lett nyugodalma a városnak: az első földrengés, mely éjjel 11 órakor volt, minduntalan ismétlődött egészen ma reggeli 7 óráig. Sokan le sem mertek feküdni, fenn virrasztottak egész éjszaka, várva a katasztrófát. Ma reggel jöttek csak tisztába azzal, hogy sehol a városban nagyobb baj nincsen: mindössze néhány régi, rozszant ház mennyezete és a korzó aszfaltja hasadt meg.

Fiume egész környékén érezték a földrengést, de nagyobb baj a falukban sincsen sehol sem. Mindössze Susákon repedezett össze veszedelmesen két ház s az egyiknek lakói még az éjszaka a szabadba menekültek. A földrengésnek nagy tengeri vihar volt az előjárója, mely kisebb-nagyobb szünetekkel már három napja tart. Eppen ezért keserves tengeri utjak lehetett azoknak a jobbara budapesti utasoknak, a kik a kis Venetia gőzösön tegnap délután Velenczébe indultak. Ezek az egész éjszakát a viharos tengeren töltötték s Velenczébe érkezésükről még eddig nem jött hír.

Fiume, ápr. 15.

Az első lökés tegnap éjjel 11 óra 17 perczkor volt s öt másodperczig tartott. Épületeken jelentékenyebb kár nem történt, de a folytonos rázkódás általános ijedelemet okozott. Az Európa hotel vendégeinek nagy része a közeli gőzöskre szaladt s ott tölté az éjt. Az állomáson fekvő bérházak lakói a waggonokban kerestek oltalmat. Éjfélkor gyengébb rázkódás volt, mely 4 óra 20 perczkor jóval erősebben jelentkezett. Összesen tíz rázkódás volt észlelhető északnyugati irányból jöve. A kikötői építkezések és művek nem szenvedtek, sem az állami épületekben, sem a most épülő kormányzó palotán kár nem esett. — A kormányzó már kora reggel megtette a szemleutját a kikötőben és a városban.

A földrengés Abbaziában és Cirkvenicában is nagy rémületet okozott.

Nagy-Kanisza, ápr. 15.

Vasárnap éjjel 11 óra 20 perczkor érezték erős földrengést. A polgári kör éttermében a fogas a falról lehullott s a nagyszámu közönség ijedten menekült az utcára. Szerencsétlenséget vagy kárt a földrengés nem okozott. Csáktornyán is volt földrengés.

Szombathely, ápr. 15.

Tegnap éjjel 11 óra 15 perczkor földrengés volt. Egyetlen lökésre szorítkozott, mely oly erős volt, hogy a butorokat megingatta, a falakról a képek leestek s többen mintha szédülének, tántorogni kezdtek. Az épületekben kár nem esett.

Hervátországon.

Zágráb, ápr. 15. Ma éjjel 11 óra 18 perczkor itt hullámszerű, nem nagyon erős, de hosszabb tartama miatt rémületet keltett földrengés érezték. 1 óra 8 perczkor és 4¹/₂ órakor reggel ismét érezték gyenge lökéseket. A poharak csörömpöltek a vakolat több helyütt lehullott, különben pedig más kár nem történt. A lakosság teljesen nyugodt. Az első lökés éjjel 11 óra 18 perczkor történt és a lakosság legnagyobb részét még ébren találta. A lökés, melyet orkászerű moraj előzött meg, északra-keletről délnyugati irányban haladt és körülbelül 10 másodperczen át hullámszerű mozgásban jelentkezett és gyenge rengésben végződött. A kávéházak és vendéglők tömve voltak. — Az emberek az utcára szalad-

tak, azonban csakhamar visszatértek, látván, hogy semmi baj sem történt. A felső városban csak gyengén érezték a földrengést, az alsó városban erősebben. Utóbbiban a gyengébb házak megrepedtek. Jelentékenyebben csak az egyetem rongálódott meg, melynek emeletei erős szakadásokat és repedéseket szenvedtek. Az egész kár a tetők megrongálására, a törött ablakokra és épületdíszítések leomlására redukálódik. A lakosság teljesen nyugodt. Erre nézve a legjobb bizonyíték az hogy a korzót ma élénken látogatták. A beszéd tárgyát csupán a földrengés képezte. Most mér nevetve és élvezve beszélnek az emberek az elmúlt éj élményeiről. A legcsekélyebb zavar sem mutatkozik, a tegnapi izgatottság teljesen megszűnt. A mulató helyek teljesen megteltek. Szerencsének mondható, hogy a lökés hullámszerű és nem egyenes volt, mert az esetben a katasztrófa kikerülhetetlen lett volna. A második lökés 12 óra 8 perczkor történt és igen gyenge volt, a harmadik és utolsó 4 óra 12 perczkor, a mely valamivel erősebb volt, de kárt nem okozott.

Zágráb, ápr. 15. (Eredeti távirat.) A „N. Fr. Pr.“ jelentése. Éjjeli 11 óra 14 perczkor erős hullámszerű földrengést éreztünk, a melyet viharos földalatti moraj kísért. A rázkódás északról dél felé irányult s körülbelül 8 m. perczig tartott. Ezután 12 óra 5 perczkor s hajnali 5-kor következett a második, illetve harmadik rázkódás. Az első földrengés után a megrémült lakosság az utcára menekült s órákon át ott tartózkodott. A távollevő Lipót Szalvator főherceg gyermekeit a pályaudvarra vitték, a hol egy szalonkocsiában töltötték az éjjelt. A házak megrepedeztek, a törmelékek vastagon borítják az utcát; a szobában a tükrök, képek lehullottak, a háztető cserépszindelyei pattogva estek a kövezetre. Egészen azonban félelmen kívül nagyobb szerencsétlenség nem történt. Az éjtiszta s csendes volt s tele hold világított alá. Károlyvárosból s Sziszekről szintén erős földrengést jelentenek. Zagoriában rázkódás nagy kárt okozott. A földrengés egész Bosnyák-Kruppáig terjedt.

Olaszországban.

Róma, ápr. 15.

Velencze és Verona lakosságát éjjel 11 óra 30 perczkor erős földrengés nagy rémületbe ejtette. Kár nem történt.

Róma, ápr. 11.

Ferrarában, Udineban, Trevisóban és Paduában éjfélkor erős földrengés volt. A lakosság megrémülve sietett a szabadba. Trevisóban a megrémült lakosság elhagyta a színházat. Néhány kémény beomlott.

Udine, ápr. 15.

A velenczétől Nabresina felé közeledő gyorsvonat a borzasztó bóra miatt elkésett s az utasok, kik utjakat folytatni akarták, szállókban voltak kénytelenek az éjjelt tölteni. Egyszerre egynegyed 12 óra tájban rendkívül erős lökést érezték, mely az alvókat az ágyakból kivetette, a házak veszedelmesen inogtak s a lakók az utcára rohantak s ott töltötték az éjjel hátralévő részét. A földrengés rövid időközökben egynegyed 12-től fél 2-ig tartott.

Róma, ápr. 15.

A meteorologiai jelentés szerint a tegnapi földrengés éjjel 11 óra 17 perczkor Veronában, Bellumóban, Paduában, Velenczében, Piacenzában, Ferrarában, Pesarában, Macozzátában és Firenzében érezték. Velenczében 12 másodperczig tartott a földrengés s több gyengébb, földalatti morajtól kísért lökés előzte meg. Siena-ból, Ravennából, Acikaleból jelentik, hogy az elmúlt éjjel ott szintén földrengés volt.

Sopron, április 16. (Saj. tud. távirata.) A földrengést itt és a környéken is érezték. Az észlelt három lökéstől a cukorgyár fala megrepedt. Nagy a rémület. A kár jelentéktelen. Egy lezuhant gázcsillár egy szolgát életveszélyesen megsebezett. Nagybecskerek, április 16. (Saj. tud.

táv. A földrengést itt szintén érezték. A lakosság rémülete ma is tart. A Tisza miatt is kétségbeesztő a helyzet. A mérnökök közös erővel állandóan talpon vannak.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órákor 761.1 milliméter, délután 2 órákor 759.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° + 5.5, délután 2 órákor C° + 15.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor N. 1. délután 2 órákor N. 4. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:
— Április 17. —
Szárak. — Hőemelkedés.

HIREK.

Április 17. Szerda. Róma: ath. naptár: Reszö. — Protestáns naptár: Reszö. — Görög-keleti naptár (április 5.): Theodul. — A nap kél 5 óra 10 percenkor, nyugszik 6 óra 50 percenkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemeneti díjtalan.

Kölesy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Husvét.

A nagyhét mély gyásza után következik a kereszténység legszebb, s talán legnagyobb ünnepe, a husvét.

Hagyományos a gyász, hagyományos az öröm, melynek költészete újból feléled a századok viharja után, ha csak egy napra is.

Hány emberöltő múlt el az első, igazi husvét óta, s a mi örömrünk még sem kisebbedett, sőt inkább általánosabb, nagyobb lett, hiszen a mit egykor csak az apostolok ünnepeleltek, azt ma az egész világ ünnepli.

Jézus föltámadása s a megváltás jelentősége olyan távol esik már tőlünk, hogy azt mi csak úgy nézhetjük, mint a csillagász a mindenség titkait. A felületet látjuk csak, mert a benső öntudatos érzelmek régen elmosódtak.

Örülünk és ünnepeink, mert mindenki örül és ünnepel.

Szivárványsínek ragyognak az utca során, a tavaszi nap hízelgő, becséző sugara besurran a tornyos paloták, s a nádtetejes viskók ablakain.

A fiatalok kacagva, örömsugárok arccal járják körül az ismerősöket, hogy a hagyományoknak s érvényt szerezzünk egy pár csep rózsavisszel.

Megösendülnek a haragok, s úgy tetszik, erősebb, csengőbb lett a hangjuk, mióta Rómából visszatértek. Ünnepnapi ruháját ölti mindenki, s mennek a templomba, melynek minden suga megtelik szifra néppel, mely a buzgó ájtatosság után elvegyülnek a mulatózó tömegbe.

Nálunk a husvét két napján a minoriták szentegyházában Jánosy Demján dr. rendfőnök mutatta be az ünnepi misét fényes segédlettel.

A református hívőknek Csécsi Imre és Friess Lajos mondottak husvétai beszédeket. A seidi imaházban Rosenberg Sándor főrabbi végezte az egyházi funkciót.

A szilvok ünnepülésén kívül, külsőségekben is megnyilatkozott a husvét. A korszak szakadatlanul hullámozott az ünneplőbe bujt polgárság. Mozgalmas élnék volt a város képa, egészen élőlőn a hétköznapi rendezés unalmaságától. Ünnepeitünk tehát mindenféleképpen, nem felejtkezve el azonban a kipusztíthatlan gyarlóságról, a hiúságról sem!

A hivatalos faphól. A király Grótz János esztergomi adóhivatali szolgának nyugdíjastatása alkalmából sok évi-hű szolgálata elismerésül az üst érdemkeresztet adományozta.

— A vízvezetékli agyagcsövek. Arad város mult havi közgyűlésén nagy vitára adott alkalmat a vízvezetékhez használt agyagcsövek minősége. A közgyűlés határozatához képest most újabb vizsgálat végett küldtek fel a budapesti mérnök- és építész-egyletnek, valamint Wartha Vincze tanárnak egy-egy florisdorfi, s vildsteini agyagcsövet ama kérdésekkel együtt, amelyekre feleletet várnak. Így, hogy megfelelnek-e ez anyagsövek, mi az anyag és anyag közti különbség, általánosságban milyen csöveket használnak a vízvezetékhez, jobbak-e azok a mieinknél, ha igen, hol kaphatók?

— Vasut a szomszédban. Nagygyűlés volt Szegeden a közelmúlt napokban a vásárhely-makó nagy-szent-miklósi vasut kiépítése tárgyában. Az értekezleten az arad-osanádi egyesült vasutakat Boros Beni és Vásárhelyi Béla képviselte. Az értekezlet a vasut létesítését elvben kimondotta, valamint azt is, hogy az új vasut az arad-osanádi egyesült vasutakkal Kis Zombornál fog találkozni, Boros Beni pedig azt is kijelentette, hogy politikai akadály arra nézve nem forog tenna, hogy a kezelés az aradi és osanádi egyesült vasutakra bizassék. Egyébként — mint értesültünk — az új vasutat — ha létre jön — az arad-osanádi egyesült vasutak fogja kiépíteni és üzembe venni.

— A román király és a mártírok. Mangra Vazul, a tanári állásából elmozdított aradi professzor, nemrég Bukarestben járt, ahol Sturdza Demeter a román akadémia ülésén bemutatta őt Károly román királynak. Mint a Tribuna írja, Károly király hosszabban beszélt Mangrával a memorándum mártirokról s különösen Lukácsiu Lászlóról sokat kérdezősködött a király. — Mangra ezután leírta az „embertelen kínzásokat“, melyekkel legujabban sújtotta a magyar igazságügyminiszter e foglyokat. — Ha minden igaz, akkor Mangra ur hazudott; ha pedig nem igaz, akkor természetesen a Tribuna hazudik.

— Ápril 15. Nem nemzeti ünnep ugyan de az alkotmányosságunk töltetlen kelléke. A kik ugyan az ápril 15-ikéig adójukat be nem fizették, az esetleges választásuknál alkotmányos jogaikat nem gyakorolhatják.

— Megnyitja a lövöld. A polgári lövöldben husvét első napján vette kezdetét az idei lövés-idey a lövészek nagyobb érdeklődése mellett. Mindkét ünnepnapon érdekes díjlövészet volt, melyre számos értékes díjat tűzött ki a lövöld választmány. Nem is volt hiány a pufogtatásba, csaknem minden lövésztág pályázott az első díjakra. A tekepályán is nagyobb élénkség uralkodott. Husvét másodnapján különben a városligetben is ezírelv hullámozott a sétáló közönség. A díjlövészetet Heints Gábor lövészmester nyitotta meg. A városligetben uralkodó tisztaság s az utak rendbentartásáért csak elismeréssel lehetünk Nagy Kálmán fáradozó lövészmesternek s a választmányoknak.

— A pópák ellen. Zsurkut Izván bikéosi és Popovics János imánda pópák szertelen kapzsiságukkal valóssága útletet csináltak parokájukból és valósságot elkeserítették gör. kel. hívőiket. Temeztést, keresztelést és más egyházi funkciót mindaddig nem teljesítették, míg a szegény parasztot utolsó krajozárjáig is meg nem fosztották. E derék lelkiatyáktól még licitálással megvettük a földhöz ragadt emberen a járandóságukat. A saanyagatótt lakosok — mint levelezünk írja — nem tüvént tovább ez állapotot, egyenesen Nagyváradra küldtek egy deputációt, mely Goldis János püspöki helyettes előtt felpanaszolta sérelmeiket. Egészen nyiltan azt mondták, hogy bár vallásukhoz ragaszkodnak, mégis képesek ott hagyni ezt és vagy a görög katolikus vagy a római katolikus

hitre térni, ha lelkipásztoraikat el nem mozditják állásukról. A szentvíg megindította a vizsgálatot és már az elővizsgálat oly nagy bizoglatot konstatált, hogy Zsurkut Izvánt és Popovics Jánost papi állásuktól azonnal felfüggesztették.

— A hadapródok sapkái. A kadétskolák növendékeit örvendetes husvétai rendelettel lepta meg a belügyminiszter. A fiatal katonák ugyan már régóta szomorkodtak, hogy nekik a legénységgel egyenlő kék sapkát és nehéz csákót kell viselni. A katonai „Rendelet Közlöny“ legutóbbi száma végre meghozta a várva-várt újítást, mely abból áll, hogy a hadapródiskolák növendékei olyan sapkákat kapnak, mint a melyeneket a Ludovika Akadémiájának növendékei viselnek. Azonban az ördöm teljes nem legény, elrendelte a hadügyminiszter azt is, hogy a karcn levő arany passomántokat eltávolítsák, mind a subonnyról, mind a kabátrol. A rendelet akkor lép érvénybe, mikor a most raktáron és használatban levő csákók és sarkak elfogytak, így tehát a mostani növendékek majd ezredes korukban nézhetik gyönyörködve kadét fiaikon a sarga színű sarkakat.

— A vastuskós ház. Van Aradnak egy nagyon régi és érdekes háza, mely Vásárhelyi Béla tulajdonát képezi. A házat — mely az Arpádtér sarkán van — egy a szegletén levő lakattal bezárt vastuskó jellemzi. Erről sokan beszélnek, hogy a ki a lakatot felnyitja, azé lesz a ház. A szóbeszédnek hitt Kutyka Péter, s az ünnepet lakatfelnyitásnak szentelte. Tegnapelőtt éjjel után egy bepólyázott francia kulcs segítségével nekifogott a műtétnek, melyben a rendőr zavarta meg. No megesezt volna, ha a lakat esetleges felnyitása után elment volna Kutyka a tulajdonoshoz, hogy birtokába vegye a házat. Bűntétést persze nem kap Kutyka, de — házat sem.

— A gymnasium ifjusága minden esztendőben kitesz magaért. Ez évben a Petőfi-önkézökörök a lyceum disztermében felállított Petőfi-szobor leleplezését tartja e hó 21-én. A műsor, mely eléggé változatos, 10 számból áll, melynek miudegyike érdekes, s bizonyára ki fogja elégiteni a látogatókat.

— Az idegesség áldozata. Horváth Lajos huszártiszthelyettes egy rokona temetésére engedély nélkül távozott, e miatt azután megbüntették. A büntetés annyira idegessé tette, hogy mint örültet kórházba szállították, onnan pedig mint bizonyított válnyál jött ki, hogy legjobb lesz a hadsereg kötelékéből elbocsájtani. Horváth provokálta ezredesét, de a becsületbíróaság az elégtételadást nem engedte meg. Horváth Lajos öccse Horváth Odón nagyváradi óráznak, a ki Sugár Aranka nővérének a férje, s a ki tavaly idegbajában a királyt kérte fel egy 2000 frtos váltó zairálására.

— Szárnyszegett pillangók. Az ünnep alatt szinesnek, szépek akart látszani mindenki. Az aradi cselédeányok legkivált. Mivel pedig tudták, hogy nemcsak maguk számára kell szépek lenniök, kerestek udvarlót is, hol nappal, hol éjszaka. Mivel azonban az új szabályzat értelmében éjszaka engedély nélkül nem lehet cseléd ö nagyságának kimaradni s mivel azt a legtöbben nem vették figyelembe, igen sokan a hüvőre kerültek a torony alatt.

— A lopott ruhákat újra ellopták. Kovács Lajos, helynelküli kocsis azzal halálta meg a kollegainak iránta tanúsított szives jóindulatát, hogy a vendégeiket kellő igénybevételre után összes ruhákat ellopta. Mindjárt tul is adagolt rajtuk. A vevő egy hordár, deendő végésteig a „Fehér Kereszt“ kapuja alá helyezte el. Onnan aztán megint ellopta valaki.

— Gubicza Tádé tragédiája. Megirtuk már, hogy Gubicza Tádé, orvostudor, az irgalmas szerzetes rend pécsi társházának Nagyváradon lakó tagja kilépett a rendből; s a kilépésre a tarthatalan házi rend, indította. Egyik pécsi lapban most Patáki Lucina irgalmas rendi házfőnök a szerkesztőhöz inté-

zett levelében azt írja, hogy Gubicza doktort nem a tarthatatlan viszony zavarta ki a rendből, sorsa sokkal tragikusabb, ő Budapestről nem Nagyváradra utazott, hanem a Schwarzerfelé elmenyőgyintézetbe szállították.

— Az oláh pap pállkája. Váczán Andrást szlatinai lelkész s írva panasolta el az előjárásnak, hogy tizenhat liter, tavalyi szilvoriomát, melyet kamrájában rejtegetett, annak feltörése után ellopták. A csendőrség megindította a nyomozást, s kiderítette, hogy a tolvaj nem más, mint Váczán cselédje, a jó-torku Mihucz Jón, ki vagy hat cimborájával feltörte a kamrát, s kiemelték onnan a dákok „Larimae Cristi”-jét. El is fogyasztották izibe, míg a tisztelendő ur az igazak álmát aludta. A jó torku rómaiakat a radnai járásbírósa börtöne fogja kijozanítani, a tiszteltes urnak pedig bizony — nagybójtje lesz.

— Embertelen tanyások. Nagy és Mester János szemlaci lakosok tűzbe vettek két az árvíz elől a szántóföldekre menekült özet. Sokáig tartó hajsza után nekiszorították a szegény állatokat a Marcsnak, úgy hogy az egyik belefutott a vízbe, a másikat pedig elejtették. A két embertelen tanyás ellen megtették a feljelentést vadászati jog megsértése miatt.

— Halálos ítélet. A múlt őszön történt, hogy Nagy István mágocsi szolgálja meggyilkolta Mucsi Ferencz parasztagadát. A nyomozás során kiderült, hogy a gyilkost az áldozat huszonkét éves felesége, Laky Julia bérelte föl. A gonosztevők fölött ma tartott törvényt a szegedi büntetőtörvényszék, a mely Nagy István kötéshalálra, Laky Juliát pedig 15 évi fegyházra ítélte. Az asszony megnyugodott az ítéletben, Nagy István ellenben fölebbezett.

— Kövezés. A tavasz beálltával a mérnök hivatalt az ez évbne programba vett utczák kikövezésével. Legelőször a belváros utczáin végzik el a javításokat és átkövezéseket, s csak azután kezdik meg a radnai-uti munkálatokat. Tegnap a Perényi és Sárosy-utczák kövezését kezdték meg.

— A vihar áldozata. Lovik Dezső, solymosi körjeg zónek jelentették, hogy a zsernovai erdőben egy férfi-hullát találtak. A megéjtett vizsgálat kiderítette, hogy az illető Kaza Nikula, fuvágó volt, ki három társával famunkát kapott, s mivel távol esett a falutól az erdő, ott maradtak éjszakára. Lefeküdtek a fák alá aludni; úgy éjfél tájt iszonyú vihar keletkezett, s több fa nagy robajjal ledől. Kaza társai erre rémtűlten szaladtak vissza Solymosra. A vizsgálat kizárja a bűnös merényletet, s határozottan megállapította, hogy a fa nyomta agyón a szerencsétlen embert, ki özvegyet és egy kuozkóra való gyermeket hagyott hátra.

— Visszakérült gyűrűk. S. J. aradi előkelő ura tegnap panaszolt, emelt a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes egy brillianst s egy gyémánt gyűrűjét ellopta. A megéjtett nyomozás eredményre vezetett, amennyiben a tolvajt elfogták egy házába járó töcseléd személyében. Mindkét gyűrű megkerült.

— Udvarló testvérek. Muntján János és József pécskai lakosok mutyiba tették a szépet Vég Mihálynéknak. Hogy-hogy nem, a két fránya öszvények a gyémánt kölyvet fejszével verték össze, úgy hogy két hétig feküdt utánna.

— Véresre vert vasuti ör. Füzér János vasuti ör életét ugyancsak megkeserítette néhány gyermeköz pájkossága; régen észrevette már, hogy az arad-glogováci vonalon a sinek tele vannak rakva kövel s ezért lesbe állt. — Brun Frigyes gyermekeit épen tetten érte s egy kisse elnásapogolta őket. A gyerekek apja és bátyjuk meghallván ezt, dorongokkal felfegyverkezve nekimentek a szegény pályasínek s úgy elverék, hogy több hétig szolgálatképtelen lesz.

— Engedélyezett névmagyarosítás. A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy Roth

Ignác aradi illetőségű ugyanottani lakosnak, valamint Dezső fia vezetőneveznek „Rózsá”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

—x— Lapunk mai számában megjelent Heckscher József hamburgi bankár sorsolási hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét. E bankház jó hírnevet szerzett magának mindenütt pontossága, s szigoru becsületessége által, miért is ajánljuk a nagyközönségnek.

HYMEN.

Bagary Kálmán, gróf Battyányi bábai uradalmanak intézője, hétfőn délután 1 órakor esküdött örök hűséget Aradváros egyik legszébb leánya, Antalfy Boriskának, özv. Antalfy Endréné kedves leányának. A templom szorongásig megtelt előkelő közönséggel. Az arapár diszes négyes fogatban ült. A fiatal párt Slinger esperes eskette meg. Nászpárok voltak: dr. Verzár Gyula és Purgly Lajosné, Mesterovits István és Mesterovits Istvánné. Köszorus párok voltak: Kugler Ilonka, és Kuliffay Árpád, Rigó Mariska és Bagari Géza, Bagari Margit és Purgly János, Antalfy Márta és Hász Sanyi. Esküvő után a menyasszony házában lakoma volt. Ezután a fiatal pár a délután Aradról induló temesvári vonattal az új otthonba utazott.

Szarvadi Mihály helybeli vizsgázott ácsmester f. hó 14-en jegyezte el Volla k Giza kisasszonyt Volla k József helybeli építési vállalkozó kereskedő kedves leányát.

GYÁSZROVAT.

† Özv. Steinhart Jakabné, az aradi izr. hitközség volt tudós rabbiya özvegyének temetése vasárnap délután ment végbe óriási részvét mellett. Az elhunyt urnó koporsóját a gyászoló család, a rokonok és ismerősök városi notabilitások nagy serege kísérte az utolsó utra, a halottas kocsit pedig töméntelen koszorú borította el. Az elhunyt matróna a jótékonyaság oltárára hozott áldozatairól volt városszerte ismeretes, s hogy nemes szívének megnyitkozására tért és a jótékonyaság gyakorlására mentől több alkalmat találhasson, mint az aradi izraelita négyelet alelnökönje működött, maradandó, hálás emléket hagyva vissza azok lelkében, akiknek istápolója, igazi örangyala volt. Halála szinte pótolhatatlan veszteség a jótékonyaság terén s az általános részvét, melyet elhunytá kellett, teljes mértékben megérdemelte. A halottas háznál dr. Rosenberg Sándor ékes ssavakban bucsuztatta el a kedves emlékü jó honleányt a rokonok és ismerősöktől.

† Özv. Walcher Ferenczné elhunytáról vettük az alábbi gyászlapot: Walcher Ferencz fia, egy számos rokon és jóbarát nevében tudatják a legjobb édesanya és rokon, özvegy Walcher Ferenczné szül. Köller Anna urnőnek folyó évi ápril hó 16-án, délelőtt 10 órakor, életének 88 évében hosszas szenvedés utána bekövetkezett jobblétre szendertét. A drága halott hült tetemeit f. hó 17-én, délután 3 órakor fognak Tökölly-utca 1. számú házból a róm. kath. szertartás szerint a felső temető sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 18-án reggeli 8 órakor fog a t. minorita szent atyák templomában az egek urának bemutattni. Aldás emlékére!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az „Aradi Torna-egyesület” torna- és vívóosztálya gyakorlati működését a husvét szünnapok után a mai nappal újból megkezdi, miről az egyesület működő tagjai ezennel értesítettek. Aradon, 1895. évi április hó 17-én. Az elnökség.

(*) Tisztújítás. Az új-aradi járási jegyző egylet f. hó 25-én tartja rendez, negyed évi közgyűlést, mely alkalommal a tisztviselők beadják lemondásukat és Kováry Traján korelnök elnöklété alatt megejtik a tisztújítást.

(*) Az aradi polgári betegsegélyző egylet folyó évi május hó 12-én d. u. 3 órakor tartja évi közgyűlést a város háza földszinti kis termében, melyre érdekelt tagjait tisztelettel meghívja. Napirend. 1. Evi jelenés. 2. Új Választmány választása. 3. Indítványok és kérdések. 4. Panaszok és sérelmek. Az Elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) Sikerült dalestély. Az aradi polgári dal gylet husvét hétfőjén a városi liget nagytermében sikerült táncoztal egybekötött dalestélyt rendezett. Az előadott dalokat a közönség zajosan megtapsolta. Kovács Pál karnagyot többször megéjlezte. Az első négyest 80 pár táncolta. A talp alá való Kist János nemzeti zenekara szolgálta. Tudósítónk a jelen volt hölgyköszoru-névsorát a következőkben jegyzé fel:

Leányok: Tóth Etelka, Szász Rozika, Glutig nővérek, Tóth Erzsike, Szalay Etel, Dohnál Mariska, Gergácsovic nővérek, Hamedli Mariska, Szarvas Róza, Kocsi Teréz, Jakobovits Etelka, Jáger Róza, Weinberger Anna, Hancz Lujza, stb.

Asszonyok: Kovács Pálné, Tóth Mihályné, Striberny Károlyné, Szusa Lajvsné, Jóó Károlyné, Weinberger Ferenczné, Borhegyi Károlyné, Szalay Józsefné, Dohnálné, Szász Dénesné, Brezovits Jánosné, Molnár Lajosné, Tompa Kálmáné, Kaizer Lipótné, Zavadovits Jánosné, Glutig Józsefné, Gergácsoviczné, Georgiadess Józsefné, Kocsiné, Özv. Szarvasné, Özv. Jakobovicsné, Hanczné stb.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 17. (Szerda) a lowdi árva, dráma; Tólvgyi Margit első felléptá.

Április 18. (Csütörtök) A nagymama, vígjáték; Novák Irén jutalomjátéka.

Viola.

— Csatár Győző jutalomjátéka. —

(r.) Félig telt meg a színház Csatár Győző tegnapi jutalomjátékára, mindazonáltal elmondhatjuk, hogy az est egyike volt a legsikerültebbeknek, s minden tekintetben felülmulta a népszinmű előadások bármelyikét. A jutalmazott rokonszenves tapsal fogadta a közönség, s ez a taps felhangzott Csatár minden nótája után.

Balassa Peti cigányjával, Fóris czimbalmosával kabinetalakítást nyujtott, különösen pompás volt a nagyidai kesergő.

Az előadást élvezetessé tették a többi szereplők is, így Angyal Ika (Violáné), Gál (Vándori), Bónasséki (Nyuzó), Novák Irén (Vilma), s a Bács pár.

Liget i Izikije, Solyom Mózsija derűtséget kellett;

* R. Réthi Laura asszony az aradi színház kiváló primadonnája a múlt héten Békésmegye három városában, Csabán, Gyulán és Orosházán opera-hangversenyt adott, mely erkölcsi eredményekben felette nagyszerű volt. A művésznőt mindenütt zajos ovációkkal fogadták. Réthy Laura asszony a Trobadour, Traviata, a Faust operák legkiválóbb, legragyogóbb áriáit énekelte azzal a kiváló precizitással, gondol, mely az ő ének-művészetét jellemzi. A gyulai és csabai hölgyek díszes virágosokokkal, koszorúkkal halmozták el előkelő vendégüket. A műsor számai közt Rudnyánszky Gula, a jeles költő, a primadonna férje olvasta fel költeményeit, melyekkel nagy hatást ért el. A hangverseny-körron a művésznőt Solyom Lajos és Schreyer Harry kísérték, kik készséges támogatói voltak Réthy Laurának néhez művészi körútjában.

* Az új tagok bemutatkozása. Vasárnap este azép ház előtt mutatkozott be az újjeszervezett társulat három tagja. Bácsékat kitüntető rokonszenvenvel, meleg tapsal fogadta a közönség, hiszen őket már régen ismeri a közönség. Kiprobált erejű, megállapodott tehetségu színjátások saad nyomatton, kik mindig hivatásuk magaslatán állanak. — Velük együtt nyert a társulat, nem úgy azonban Déri Bélával, ki első fellépésével határozott fiaskót vallott. Nem akarjuk vele szemben a szigorubb mértékot alkalmazni, mert még nem tudjuk, milyen szerepekre szerződött. Ha szerelmes szerepekre, úgy nem fogja pótolni az eltávozott Bihari Akost. Mint intrikus talán csinálhat valamit, ha tanul, Benczeje sok tekintetben mosolyt kellett a nézőtérén.

* Novák Irén jutalomjátéka. Holnap lesz a társulat aranyos kedélyü naivájának a jutalom-

játéka, melyre már is kapkodják a jegyeket, úgy, hogy előreláthatólag telt háza lesz a közönség kedvence. Novák Irén meg is érdemli e páratlan érdeklődést, hiszen olyan hamar megtudta nyerni ez a tehetséges kis színésznő a mi finyas színházlátogató publikumunk tetszését, hogy az valóban bámulatraméító. Csiky Gergely élvezetes, magyaros humorával megírt vigjátékának, a „Nagy-mama” egyik legpompásabb szerepét, Márthát fogja a jutalmazandó játszani, mely szerep leginkább megegyezik az ő egyéniségével. A nagymamát Bősné fogja adni, aki a vidék legelső anyaszínésznője, s az aradi közönség régi, szívesen látott kedvence. A többi szerepek is kiváló kezekben vannak.

* Az ördög naplója című kitűnő francia vigjáték kerül színpadra most szombaton Bencsik Gyula jutalomjátékául. A főszerepet Robin de Baist természetesen a jutalmazandó játszsa, akitől, ittléte óta számos kiváló gondol feldolgozott alakítást volt alkalmunk látni. Az előadásra felhívjuk a figyelmet.

TÁVIRATOK.

Miniszterek tanácskozása.

Budapest, április 16. (Saj. tud. táv.)
Miniszterek közül ketten tegnap Bécsbe utaztak, hogy a közös minisztertanács részét vegyék. Lukács Béla kereskedelemügyi delután, Bánffy Dezső pedig este utazott el. A tanácskozások holnap kezdődnek s itt alapítják meg a delegációk részére teendő előterjesztéseket.

Budapest, április 16. (Saj. tud. táv.)
Lukács minisztert a király délelőtt kilenc órákor hosszabb kihallgatáson fogadta. Bánffy Kriegshammerel, Lukács Plennereel, aztán pedig Bánffy Lukács és Josika Kállayval tanácskoztak. Holnap egy órákor a külügyminiszteriumban a közös-miniszteri tanácskozások megkezdődnek.

Szathmármegye főispánja.

Budapest, április 16. (Saj. tud. táv.)
Szathmármegye főispánjává a fővárosi lapok egy némelyike Bessenyei Ferencz országgyűlési képviselőt jelölik. Mint egészen megbízható forrásból írjuk, a kormány erre nézve a végleges megállapodása még nem történt meg. Jelöltek még sokat emlegetnek, ezek között Hagar a Viktor volt képviselőt, szathmármegyei földbirtokost is.

Az inség Szathmármegyében.

Budapest, április 16. (Saj. tud. táv.)
Mint Szathmármegyéből jelentik, a kormány a megyében fellépett inség enyhítésére jelentékeny összeget bocsátott a közönség rendelkezésére. Az inség enyhítésére kiküldött bizottság az ottani kerület érzékenyen sujtott lakossága között 1500 frtot oszt ki. Azt jelentik, hogy ez a segély a bajokon alaposan segít, mert már küszöbön van a munkaidő, amikor a szegény emberek maguk is segíthetnek helyzetükön. Addig ezzel a segélylyei kihúzzák.

Árvizveszély.

Zimony, április 16. (Saját tud. táv.)
A közönség általában az előjáróságot okozza az árvizbajokért. — Száz polgár táviratilag vizsgálatot kért a bántól az előjáróság ellen, ki a vizsgálatot megindította. A király ezer forintot a dományozott a károsultaknak.

Ostrova, április 16. (Saj. tud. táv.)
A temessziget el van öntve. Az alispán

két század katonaságot kért a védelemre. A szerbek a töltést át akarják vágni. A bázisai vasutvonal viz alatt áll.

Bismarck a nemzetiségekről.

Friedrichsruhe, április 16. (Saj. tud. táv.)
Bismarck herceg a stájer küldöttséget fogadrán, különösen hangsúlyozta, hogy állami érdek a nemzetiségekkel enyhén banni, mi Ausztriában is ajánlatos. Ugy látszik, hogy Bismarck megelégedett arról, hogy kancellár körében a lengyelekkel szemben más elveket vallott és követett.

Leesett a lóról.

Stuttgart, április 16. (Saj. tud. táv.)
Albrecht württembergi herceg dél-előtt lováról leesett és gyenge agyrázkódást szenvedett, állapota nem veszélyes.

Annenkow tábornok nyilatkozata.

Péterár, április 16. (Saj. tud. táv.)
Annenkow tábornok nyilatkozatot küldött, melyben megczáfolja a „Berliner Tagblatt” azon hírét, hogy a transkaspai vasutépítésnél az inségesek javára fogantatosított akciónál állami pénzeket sikasztott volna.

A japán és kínai béke.

Sanghai, április 16. (Saj. tud. táv.)
Japán és China a békeszerződést aláírták. A feltételek állítólag a következők:

Korea függetlensége.

Japán megtartja az összes meghódított területeket és Liao tolyótól keletre elterülő vidéket.

Formosát átengedik a Japánoknak.

China 100,000,000 dollár hadikárpótlást fizet.

Végül China és Japán véd- és dacszövetséget kötnek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes és Balogozélg jelentése. —
Budapest, április 16.

Gabonaszület: Buzát ma mérsékelt kinaltak, a vételkedv szintén mérsékelt volt s az irányzat szilárd lett, elkelt 15,000 mm. 5—10 krral magasabb áron. Eladások:

	mmássa	kggramm	frt
Tiszavidéki	200	82.	7.27 ¹ / ₂
"	300	81. ⁵	7.30
"	200	81. ⁵	7.30
"	100	81. ⁵	7.25
"	100	80. ⁵	7.20
"	100	80.	7.20
"	100	80.	7.15
"	200	80.	7.20
"	100	80.	7.15
Pestvidéki	200	79. ⁵	7.—
"	200	79.	7.10
Bácskai	200	79.	7.10
Szentesi	3000	80.	7.30
Beoskoreki	2800	79.	7.10
Tolnai	2700	80.	7.20
Szerbiai	1200	78.	5.77 ¹ / ₂
Zab	100		7.07 ¹ / ₂
"	100		7.05
"	200		7.—
"	200		6.95
"	100		6.80

Határközlet: Amerikából szilárdabb árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is igen szilárdul indult az üzlet búzában s az igen élénk vásárlások következtében 6—6 krral emelkedett. Tengeri szintén szilárdan indult, de a nagy kereslet következtében változatlanul zárult. Zab és rosz élénk üzletmenet mellett szintén szilárdak.

Zárul 11 órákor:

Buza március—április	6.93—6.94
Buza szeptember—október	6.08—6.10
Tengeri május—június	6.81—6.82
Tengeri őszre	6.66—6.68
Zab március—április	6.70—6.72
Zab őszre	6.12—6.14
Káposztarepoze	10.40—10.50

Külföld: New-York: búzára 1¹/₈—1¹/₂, tengerire 1¹/₄—1¹/₂—alszilárdabb, Chicago: búzára 1¹/₂—1¹/₂ tengerire 1¹/₈—1¹/₄, szilárdabb, Páris és London csendes, és Liverpool tartott.

Értéktőzsdé: Két napi semmi jelentéssel nem bíró magánforgalom után szilárdan indult az üzlet, ugy nemzetközi mint a helyi papirokban, különösen villamos vasut részvény a lóvasutal való fuzio hírekkel, szombat óta 12 frttal emelkedett — örvendet nagy keresletnek.

Zárul 11 órákor:

Osztrák hitelrészvény	405.—
Magyar hitelrészvény	468.50
Osztrák államvasut	452.25
Rima-Murányi	272.50
Déli vasut	113.—

Szoeszűzlet.

— Április 16. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban ayars szeer 52.50, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter 69. beleszerve 55 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, április 16. d. a. 5 óra.

F	a	j	Irányzat	100 kg. ár	
				frttól	frttig
Buza bántási uj				6.90	7.25
Buza tiszavidéki				6.95	7.20
Buza pestvidéki				6.90	7.15
Buza fejmegyei				6.90	7.15
Buza bácskai				7.—	7.25
Rozs uj, I-ső rendű				5.80	5.90
Rozs uj, II-od rendű				5.75	5.80
Arpa takarmány				6.40	6.60
Arpa étetni való				6.65	6.90
Arpa sörfőzdei				7.10	8.10
Zab				6.85	7.10
Tengeri bántási				6.70	6.75
Tengeri másnemű				6.65	6.70
Káposzta-repoze bántási				—	—
Köles				6.20	6.80
Határidő	Buza márcz.-ápr.			7.06	7.08
	Buza szept.-okt.			7.11	7.13
	Buza máj.-jun.			6.95	6.97
	Rozs márcz.-ápr.			5.89	5.91
	Tengeri máj.-jun.			6.81	6.83
	Tengeri aug.-szept.			—	—
	Tengeri októberre			—	—
	Zab márcz.-ápr.			6.74	6.78
	Zab szept.-okt.			6.10	6.12
	Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			10.40	10.56

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. április 16.

Magyar aranyjárdék 4%	123.25
Magyar koronajárdék 4%	99.10
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	126.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	104.—
Magyar keleti vasut 1876.	134.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	131.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar nyeremény-sorsajegy kölösön	182.50
Tiszasabályozási és aszegedi kölösön	151.25
Osztrák papírjárdék	101.50
Osztrák járdék ezüst	101.50
Osztrák járdék arany	123.50

Aradvárosi

Évadbérlés
177. szám.

színház.

Havibérlés
17. szám.

Szerdán, 1895. április 17-én

A lowoodi árva.

Dráma 2 szakaszban 5 felvonásban. Irta: Birch-Pfeiffer-Charlotte. Fordította: Szilgietti Ede.

SZERMÉLYEK:

Reed asszony, gazdag özvegy	Bácsné Julia.
John, fia, 15 éves	Déli Emma.
Whyfield Henry, kapitány, bátyja	Csatár Gy.
Dr. Blackhorst, árvaintézetesi előljáró	Balassa J.
Eyre Jane, árva, 16 éves	Törölgyi M.
Lord Rochester Rowland	Gál Gyula.
Lady Clawdon	Udvardi V.
Heonworth Francis, baronet	Déri Béla.
Clarenc Georgine, özvegy	Angyal Ilka.
Harleigh Judit, Rochester rokona	Tolnaié.
Adela, 8 éves gyermek	Klai Margit.
Poole Gratia	Laskodi A.

Kezdete 7¹/₂ órákor.

Felölös szerkesztő: Vass Geza.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.
6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminister ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tiltalmat megszegve ily irányu gyülekezethez részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett minister urnak s ily tényeket kihágásnak minősítő rendelete az ilyet 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. kelt rendelete nyomán közhírré teszszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel rendszerünknek azon elvél kifolyólag, mely szerint senki oly marhalevel birtokában, amely marhalevelen leirt állapot tulajdonában nincsen, azennel rendeltem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelre az illetékes marhalevelkezelőnek beszoiglatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. §-a értelmében jár el. A ki jelen rendelettem ellen vét, amennyiben

cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyeimi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 forintig terjedhető és az idézett törvényczik 156. §-ában megjelölt czélokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

6478/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 14240/895 sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszszük, hogy a hasított kórmü állatok Styriába csak is vasuton és csakis azonnali levágás céljából vihették be.

Aradon 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	8,55	6,55	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovács	2,44	6,46	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Borzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	4,1	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	8,38	—
Gyulafehvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40
	délut. n.	éjjel	éjjel	éjjel

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	8,36	3,19	1,35
Gyulafehvár	8,58	4,04	2,14
Piski	9,05	6,05	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00
Tótvár	—	8,40	6,42
Borzova	—	9,09	7,07
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	—	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Gyórok	—	10,25	6,18
Glogovács	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00
	délután	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	8,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyó	6,31	6,37
Csaba	7,07	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyó	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42
	este	este

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,48	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik.	8,01	2,10	7,39
	délután	délut.	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,36
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik.	10,43	3,44	10,55
	délután	délután	éjjel

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjénő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,35	9,10
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	8,20
Ottlaka	5,48	8,33
Sikló	5,56	8,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjénő-Erdőhegy	6,25	4,38
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik.	7,12	5,35
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	9,30	7,00
Kamarásmaj.	9,42	7,12
Nesze	9,51	7,21
Kovácsbáza	10,19	7,40
Bánhegyes	10,33	8,03
M.-Bodzás	10,55	8,25
Bánkt	11,09	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik.	11,30	9,00
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkt	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovácsbáza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik.	6,44	5,15
	reggel	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	—	7,00	4,10
Szt.-Tamás	—	7,29	4,37
Pécska	—	7,58	4,57
Battonya	—	8,35	5,29
Tompa	—	8,47	5,41
Mezőhegyes	8,55	9,14	6,08
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,28	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,19	8,00
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40
	délután	délut.	este

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,45	3,44
Kis-Zombor	7,15	3,44	4,42
Makó	7,32	4,00	4,58
Apátfalva	8,35	4,43	5,32
Nagylak	9,09	5,09	5,56
Csanád-Palota	9,32	5,26	6,13
Mezőhegyes	9,57	5,48	6,35
Tompa	—	6,35	7,16
Battonya	—	6,52	7,31
Pécska	—	7,28	8,01
Szt.-Tamás	—	7,48	8,17
ARAD érkezik	—	8,10	8,43
	este	este	délután

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ötvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,28
Világos	7,55	6,23	2,18
Muszka-Magyarád	8,02	6,30	2,39
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszej-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik.	10,58	9,01	7,19
	délután	este	este

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin.	4,56	3,00	5,52
Bokszej-Beél	5,29	3,42	7,06
Borosjenő	5,51	4,09	7,36
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,08	9,30
Muszka-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,58
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,18	11,13
Ötvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,08	6,45	11,46
	délután	este	délután

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20
	délután	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,00
	reggel	délután

Borossebes—Menyháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES BUTTYIN indul	10,20	évk. 2,42
Dézna	11,03	1,57
MENYHÁZA	11,45	indul 1,17
	délután	délután

Hirdetmény.

A legközelebbi országos vásár Lippán f. évi május hó 3., 4. és 5-én fog megtartatni és pedig a **marha-vásár** 3-ik és 4-én; a **kirakodó vásár** azonban 5-én.

Figyelmeztetik a közönség, hogy sem a marha-vásár sem a kirakodó vásár a fenti napok előtt meg nem kezdhető s az ez ellen vétők szigorúan megbüntettetnek.

Lippán, 1895. márczius 27-én.

A községi előljáráóság.

338

Tíz év óta a kereskedelemben. Tíz év óta a kereskedelemben.

Kozmetikus

VASELINE-KÉSZÍTMÉNYEK

Holl G. és társ. vaseline gyarából.
Troppauban és Bécsben

- Fehér vaseline**
elegánsan felszerelt üvegszelencékben 4 30 gr. 25 kr.
dísz. bádogszelencékben 4 15 gr. 10 kr.
dísz. bádogszelencékben 4 30 gr. 15 kr.
- Sárga természetes Vaseline**
dísz. bádogszelencékben 4 15 gr. 10 kr.
4 30 gr. 15 kr.
- Vaseline cold cream**
eleg. üvegszelencékben 4 20 gr. 20 kr.
- Salleil-vaseline**
eleg. üvegszelencékben 4 20 gr. 25 kr.
- Horgany-vaseline**
eleg. üvegszelencékben 4 20 gr. 25 kr.
- Vaseline hajnövesztő kenős.**
elegánsan felszerelt üvegszelencékben 4 45 gr. 35 kr.
egyszerűen felszerelt üvegszelencékben 4 30 gr. 25 kr.
- Bőr-vaseline**
tubusokban 4 20 gr. 15 kr.
- Vaseline-hajolaj**
sárga vagy fehér, finoman parfümálva
elegáns üvegszekben 4 60 gramm 25 kr.
egyszerű üvegszekben 4 25 gramm 15 kr.
- Vaseline-pikkelyolaj**
elegáns üvegszekben 4 60 gr. 25 kr.
- Dió-vaselineolaj**
elegáns üvegszekben 4 60 gr. 30 kr.
- Vaseline-szappan**
1 drb. 30 kt.
- Technikai vaseline**
szelencékben 1/2, 1, 2 1/2 és 4 kilo legolcsóbban.

Kitűnő szer a bőr ápolására, bőragyógyyszer alap kenőcsök, masszage stb. számára.

A bőr ápolására, égési sebek gyógyszeréül is, masszage-kenőcsökhöz stb. kitűnő.

Felülmulja a közönséges coldcreama, cráme és bőrkeményítést. Nát-hánál különösen becses.

Kozmetikumul szolgál, bőragyógyyszer, ajak-kenőcs antiszeptikum.

Mint csodagyógyyszer feldörzsölt bőrhelek bőrkiütések stb. ellen

Mint kitűnő hajnövesztő szer pikkelyképződés, a haj kihullása ellen s mint hajkozmetikum.

Az aroz tisztáltsági s a lovalgás és meneteles utáni kisobbesedés ellen.

Legjobb hajkenőszer. A hajnak fényt és lágy-ságot kölcsönöz s a pikkelyeket eltávolítja.

A pikkelyek alapos eltávolítására. Egyszer-smind hajolajnak is használható.

Mint ártalmatlan és olcsó hajfestőszerek, amely a hajnak egytálalágyságot és fényt ad.

Mint legfinomabb és kellemes piperezappan mindennapi használatra.

Mint bőrkeményítő, fegyverzsir, patakenőcs stb. használható.

Az itt felsorolt 10 év óta forgalomban lévő Vaseline készítmények rendkívüli olcsósága, amely készítmények a gyógyszertárakban, drogueriakban és illatszerekkereskedésekben eredeti áron kaphatók, sokkal járultak hozzá, hogy a vaseline csikk nálunk is azt a megérdemelt népszerűséget nyerte, amelyet Amerikában és Németországban már régóta élvez.

Kérjük kifejezetten a Holl G. és társ. cég vaseline-készítményeit követelni.

Főraktár Arad és környéke részére:

VOJTEK és WEISZ
gyógyáru üzletében Aradon.

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára

Arad, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Ajánlja a következő számtalanszor kipróbált legmegbízhatóbb gyógyszereket:

Eredeti francia sósórszesz biztos s több ezer esetben megieő eredményel használt szer asthma, szemgyulladás, kútegek az arczon és fejen, osontörés, daganatok stb. ellen ára 45 kr.

Indiai fog gyógykivonat gyors és biztos hatású fogfájás elleni szer ára 30 kr.

Glycerin végbélkupok gyors és fájdalomlan székletélel előmozdítására. Gyermeknek 50 kr., felnőtteknek 60 kr. egy doboz.

Valódi csukamárolaj Kron M.-féle Bergenből, Norvégországból. Frissen kivett Dorsch-hal-májból (gadás morhua) a leggondosabban állítatik elő. Könnyű emészthetőségénél fogva gyermeknek is különösen ajánlatik a mell és tüdő erősítésére, a test sulyának gyarapítására, de különösen mint vértisztító; ára 1 frt.

Salleil és Thymel-hintőpor. Előbbi 30, utóbbi 15 kr. Kisebesedés ellen gyermekek vagy kövér egyeniségeknél, sérült lábaknál, kéz és lábizzadás ellen nincs hathatósabb szer, anélkül hogy káros következménnyel lenne a szervezetre. 277.

Hajdú thea (elegy) ára 25 kr. Tüdő és mellbajosoknak a létező legjobb gyógyszer, Caillapítja a kinzó köhögést, számarhuratot, görsős köhögést, hurutot, feloldja a nyálkát, megkönnyíti a felköpést stb.

Dr. Tross-féle köhögés elleni porok mell és torokbajok, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, nehez légzés stb. ellen. 6 por ára 30 kr., 12 por 60 kr.

Dr. Schmidt-féle köhögés ellen szörpje minden kora gyermeknek 30 kr.

Rosetter haj (Regenerator) Ifjító. Ezen készítmény az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Midőn a haj szárkülni kezd, elveszti színét és kihull, egyszerűval táplálékot kíván, ily esetben a Rosetter kedvelt Haj-Ifjító kielégíti minden szükségletet; ára 1 frt.

A női szépség fenntartására és emelésére legbiztosabb és legártalmatlanabb szerek:

- ☞ **Margit-Creme** 50 kr.
- ☞ **Margit-hőlgypor** 60 kr.
- ☞ **Margit-szappan** 35 kr.

rövid idő alatt szüntét szeplőt, májfoltot s mindennemű bőrképződést. Tökéletesen ártalmatlan s mivel nem zairos készítmény, nem képez bőrtkárt (mitesser). (Legjobb óvszer a levegő, szél és nap befolyása ellen.)

Melanogene. A haját, bajszát vagy szakált azonnal fekete, barna, gesztenyeszínűre festi. Teljesen ártalmatlan. Megrendelésnél kérem a kívánt színt megjelölni. Ára 1 frt 40 kr.

Postai megbízások gyorsan, pontosan és titoktartással mellett teljesítettnek. — Csomagolás nem számítatik.

Főnyeremény 500.000 Márka.
Sorsolási értesítő.
A nyereményekért az állam kezkeskedik.

Részvételre meghívás Hamburg állam jóállása mellett megindult nagy sorsjátékokra, melyeken

11 millió 348.795 Márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei, daczára hogy a tervezet szerint csak **115,000** darab sorsjegy van kibocsátva, a következők:

A főnyeremény 500.000 Márka.	
Az első nyeremény 300.000 Márka:	
1	200.000
"	100.000
"	75.000
"	70.000
"	65.000
"	60.000
"	55.000
2	50.000
1	40.000
3	20.000
21	10.000
56	nyeremény 5.000
106	" 3.000
231	" 2.000
812	" 1.000
1415	" 400
20	" 300
132	" 200
39755	" 150
8290	" 134, 100, 98
6848	" 69, 42, 20 m.

Összesen 57.700 nyeremény és a rövidebb hónapokban részben lesz biztos a huzás.

A főnyeremény 1-ös osztálya 50.000 márkából, a 2-ik osztályban 55.000 márkára emelkedik, a 3-ikban 60.000, a 4-ikben 65.000, az 5-ikben 70.000, a 6-ikban 75.000, a 7-ikben 200.000, az első nyereményyel 300.000, és végül 500.000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzására, mely hivatalosan lesz tudatva,

az egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt a fél " 1.75 frt

a negyed " 0.90 frtba kerül.

A résztvevők mindnyájan kapnak tölem az első huzás után azonnal egy hivatalos, hűzási lajstromot minden felhívás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az állami hozzájárulásával, világosan kiűntetve a befektetés és a nyeremény elosztását az osztályokra vonatkozólag.

A kifizetése és küldetése a nyeremény összegnek általam eszközöltetik a legsigorubb ellenőrzés mellett

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvételletel kérem eszközölni.
Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sorsjegyeket vevőknek azonnal, s legalább is folyó év május elsejéig.

Üsttelettel
Heckscher József
Bank- és váltó-üzlete HAMBURG.

1319/895. szhoz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város tek. árvasseks mint gyámhatóság részéről közhírré tétetik: miszerint a néh. Keresztes Mihály és özvegye született Krizsán Stefánia aradi hagyatékában leltározott különféle házi butorok, zongora, varrógép, ruha és asztalneműek és felszerelések a tettes árvaszeknek 1319/895. számú végzése alapján folyó évi április hó 20-ik napján d. e. 9 órakor kezdendő önkéntes nyilvános árverésen a helyszínén, Arad, Lovarda-utca 1. sz. alatt készpénzfizetés mellett el és átadatnak. Kelt Aradon, 1895. április hó 12-én.

Simon Gábor
t. aljegyző mint kiküldött.

332
4613/895. kp.
Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a barompia cz a megszünt akadályok folytán ismét a rendes helyén az Óvár-téren fog megtartatni.

Aradon, 1895. április hó 13-án.
Sarlot Domokos főkapitány.